

JACOB RUIJTER (1785 - 1843)

Burgemeester van Wervershoof van 1817-1843

*Auteur: Jaap Raat, voormalig docent Engels,
is vicevoorzitter van het Westfries Genootschap en voorzitter van de
Commissie Geschiedschrijving van het Westfries Genootschap.*

Inleiding

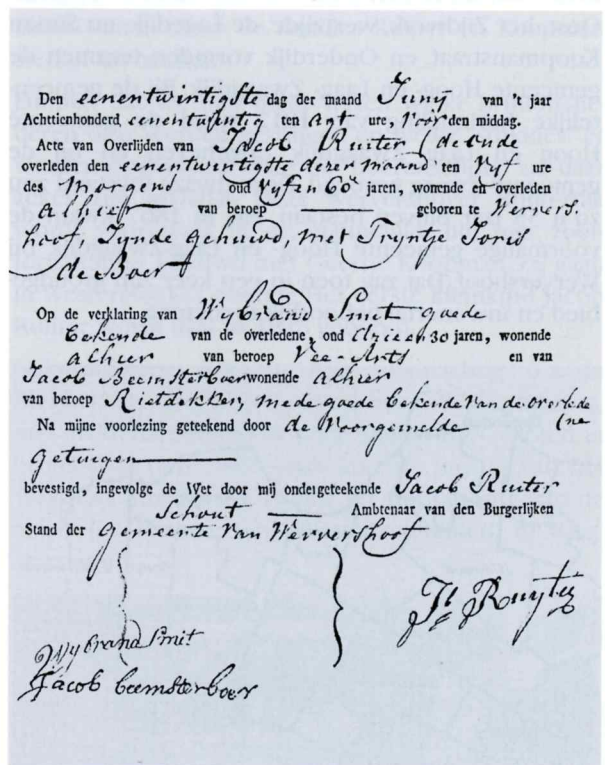
Toen Jacob Ruijter op 1 mei 1817 tot schout (burgemeester) van Wervershoof werd benoemd was hij daarmee de eerste burgemeester van Wervershoof in het koninkrijk der Nederlanden onder koning Willem I. Jacob was toen 31 jaar. Toen in 1828 secretaris Cornelis Louw plotseling overleed werd burgemeester Ruijter tevens secretaris van de gemeente Wervershoof. In het polderbestuur Het Grootslag was hij een van de molenmeesters en in het toenmalige waterschap Drechterland was hij waarschap namens Wervershoof.

Hij had daarmee de verantwoording voor het onderhoud van het dijkgedeelte van de Westfriese Omringdijk dat de banne Wervershoof moest onderhouden. Hij zorgde tevens voor de inning van de dijks- en waterschapsgelden. In de parochiearchieven komen wij Jacob ook tegen.

Vele jaren controleert hij met nog vijf anderen: "de Rekening van Ontvangst en Uitgaven" van de Werenfridusparochie. Na zijn dood in 1843 werd het overlijden van burgemeester Ruijter in een brief aan de Commissaris van de Koningin, toen nog Gouverneur geheten, medegedeeld. Daarin liet de woordvoerder van de gemeenteraad zich zeer lovend over hem uit. "Vriend van eendragt en onpartijdigheid", "Weldoener der armen", "Vader der Burgerij".

Vier vormen van Staatsbestel

Wij, Nederlanders kennen al bijna twee honderd jaar één staatsbestel, nl. dat van het koninkrijk Nederland. Maar toen Jacob Ruijter in 1843 op 57-jarige leeftijd overleed had hij tijdens zijn leven vier grote veranderingen in het staatsbestel meegemaakt. Bij zijn geboorte in 1785 was Nederland een republiek: de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden, waarvan Holland als voornaamste gewest deel van uitmaakte. Met de komst van de Fransen in 1795 werd de Bataafse Republiek uitgeroepen. Van 1806 tot 1810 was er het koninkrijk Holland met Lodewijk Napoleon als koning, de broer van de grote Napoleon. In 1810 zette Napoleon zijn broer als koning af en werd het koninkrijk Holland een deel van Frankrijk. Toen echter Napoleon werd verslagen in de slag bij Leipzig in 1813 en Europa weer werd heringedeeld werd ons land weer een koninkrijk. Het koninkrijk der Nederlanden, bestaande uit de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden, onder koning Willem I. In 1831 komen de Belgen in opstand tegen de politiek van koning Willem I. Dat resulteerde in de Tiendaagse veldtocht. De Nederlandse sol-

Overlijdensakte van Jacob Ruijter de oude, ondertekend door zijn zoon Jacob Ruijter, de burgemeester.

daten waren succesvol, maar toen de Fransen de Belgen te hulp kwamen, moesten de Nederlanders zich terugtrekken. Uiteindelijk in 1839 scheidden de Zuidelijke Nederlanden zich officieel van Nederland af en gingen als zelfstandig koninkrijk België verder. Dat alles speelde zich af tijdens Jacob Ruijter's leven.

Nederland bij Frankrijk ingelijfd

Vooral toen Nederland in 1810 bij Frankrijk werd ingelijfd zal dat op de 25-jarige Jacob Ruijter en met hem vele anderen, diepe indruk hebben gemaakt. Immers nieuwe wetten werden ingevoerd naar